

hed og ved egne Kræfter og afholde deres offentlige Udgifter, det være sig Fattighjælp eller Sygepleje osv., af hvad Navn nævnes kan, af deres egne Midler. Thi alene denne Opfattelse kan bidrage til, at Grønlænderne naa en saadan Modenhed, at de selv kunne overtage Styrelsen af deres Anliggender i enhver Henseende, hvilket er Betingelsen for, at Monopolhandelen kan høre op. Man kan nemlig tidt nok sige, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) sagde, at vi have Ære af, at vi have bevaret disse Eskimoer i Naturtilstanden — hvor meget vi have bevaret dem i Naturtilstanden, er nu sin Sag, Racen er vist efterhaanden bleven betydelig blandet, men Eskimoer er der dog deroppe endnu, det er sikkert, og det kan vel tjene os til Ære, at vi have sørget for, at dette Folkeslag ikke er blevet helt udryddet ved Brændevinsdrik eller anden civilisatorisk Daarlighed, saaledes som andre vilde Folkeslag ere blevne totalt udryddede — Æren kunne vi dog først for Alvor tale om, naar vi bevare dette Folk, ikke som Museumsgenstande, men som en Stamme, en Nationalitet, et Folk, kort sagt, der efterhaanden arbejder sig op til saa høj Kultur, som det efter de givne Forudsætninger er muligt, og for dette sidste have vi kun gjort lidet i de forløbne Aar. Jeg vil haabe, at den Udvikling, vi komme ind paa ved en Lov som nærværende Forslag, skal føre os frem ad den Vej, der maa betrædes, hvis dette Folk skal hæves op til et højere Kulturstandpunkt.

Det gælder da først og fremmest om at udvikle Grønlændernes Selvstændighedsfølelse, og jeg ser til min Beklagelse i dette Forslags § 13 en Bestemmelse, som fastslaar en Opfattelse. . . (Uro). . . Hvis de Herrer, der tale saa højt, kunde drøfte Valgretsforliget en Smule sagtere, vilde de senere mig mindre i mit Foredrag.

Formanden: Det ærede Medlem skal ikke lade sig forstyrre.

Zahle: Der staar i § 13, at „til de offentlige grønlandske Kasser ydes gennem den kgl. grønlandske Handel en aarlig Afgift, hvis Størrelse fastsættes til en Femtedel af Værdien af de i Kommunerne i hvert Finansaar indhandlede, monopoliserede grønlandske Produkter, der ere bestemte til Hjemsending, beregnet efter den til enhver Tid gældende Indhandlings-takst“. Jeg skal for det første derom sige, at denne Bestemmelse er affattet paa en

Maade, som er forskellig fra den tilsvarende Bestemmelse i de saakaldte foreløbige Bestemmelser for Grønland, der have været Grønlændernes hidtilværende Grundlov, og som først blev udstedte i 1872 og senere noget forandrede i 1881. Efter disse foreløbige Bestemmelser gjaldt det ogsaa, at $\frac{1}{6}$ af alt det, der blev betalt for Varerne, skulde gaa til de grønlandske Kasser, men det er der udtrykt saaledes, at det er Sælgerne, altsaa Grønlænderne, der afgive $\frac{1}{6}$ af det, som de skulde have i Betaling for deres Varer, til de offentlige grønlandske Kasser. Her foreslaar man, at det skal hedde, at der gennem den kgl. grønlandske Handel ydes de offentlige grønlandske Kasser en Afgift af det tilsvarende Beløb.

Det vil altsaa sige, at alle de Penge, som skulde anvendes til offentlige Formaal i Grønland, hvis denne Bestemmelse vedtages uforandret, skulde være en Naadegave fra os Danske: Det er den kgl. grønlandske Handel, som sørger for at forsyne alle offentlige Kasser i Grønland med de Midler, som de skulde bruge til de offentlige Formaalets Tilfredsstillelse. Dette er nedslaaende for Grønlændernes Selvfølelse, men det er desuden urigtigt, thi det er Grønlænderne selv, der maa betale disse Penge, og Rink, som havde skrevet de foreløbige Bestemmelser, havde Ret. Naar vi ved Monopolhandel fastsætte en vilkaarlig Pris for Grønlændernes Produkter, og det hidtil har været en Pris, der i fabelagtig Grad har været lavere end den Værdi, Varerne i Virkeligheden havde, og naar vi saa sige: Vi udbetale jer ikke hele Prisen, men vi beholde $\frac{1}{6}$ af den, som skal gaa til offentlige Formaal, er det klart, at det er fra Grønlænderne, man tager denne Sjettedel af hele Prisen eller denne Femtedel af Resten, naar en Sjettedel er dragen fra, men saa burde dette ogsaa være udtrykt. Jeg tillægger dette en ikke alene formel, men stor reel Betydning for hele den nationale Følelse, der skulde gøre det muligt at skabe en virkelig Selvstændighed for det grønlandske Samfund, at man fastholder, at det er Grønlænderne selv, der betale de Penge, som skulde gaa til offentlige Formaal i Grønland.

Jeg skal saa angaaende denne Sag i øvrigt gøre den Bemærkning, at naar der siges, at denne Femtedel skal beregnes efter den til enhver Tid gældende Indhandlingstakst, synes jeg, det maaske kan blive noget rigeligt, naar Indhandlingstaksten forhøjes. Og saa snart der kommer en fornuftig Ordning af den grønlandske Handel,